

Blaž Mesec

METODOLOGIJA RAZISKOVANJA S STATISTIKO V ŠTUDIJSKEM PROGRAMU SOCIALNEGA DELA
POGLED NA RAZVOJ

Izr. prof. dr. Blaž Mesec predava na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Ob petdesetletnici obstoja šole za socialno delo v Ljubljani in ob menjavi generacij učiteljev avtor podaja pregled razvoja poučevanja metodologije raziskovanja v socialnem delu kot enega ključnih predmetov za konstituiranje znanosti o socialnem delu. Metodologija se je kot formalni predmet začela poučevati kot »raziskovanje v socialnem delu« v šolskem letu 1971/72, ko je ta predmet zamenjal dotedanjo »statistiko«. Z vpeljavo visokošolskega programa v letu 1994/95 se je predmet preimenoval v »metodologijo raziskovanja s statistiko I in II«, dodan pa je bil predmet »raziskovalni seminar«. Od vzpostavitve podiplomskega magistrskega programa »sociologija – socialno delo v skupnosti« je metodologija, ki vključuje kvalitativne in kvantitativne postopke, del tega kurikuluma. Opisana je vsebina spreminjajočega se učnega načrta, vključno z načrtom vaj in drugih študentskih raziskovalnih dejavnosti na vseh ravneh. Poudarjen je pomen poznavanja metodologije raziskovanja v okviru projektov praktičnega dela kot tudi za kritično znanstveno refleksijo prakse. Na koncu so podane smernice za razvoj poučevanja tega predmeta v prihodnosti.

Ključne besede: raziskovanje, zgodovina, kurikulum, praktikum.

Zlata Ličer

SOCIALNI VIDIKI VAROVANJA REPRODUKTIVNEGA ZDRAVJA ŽENSK

Mag. Zlata Ličer, dipl. soc. del., je zaposlena v svetovalno-socialni službi Kliničnega centra, Strokovno poslovna skupnost Ginekološke klinike v Ljubljani.

Varovanje reproduktivnega zdravja žensk, zlasti v obdobju nosečnosti, in uresničevanje reproduktivnih pravic in pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok sta odvisna od družbenega vpliva na načrtovanje družine, to je, od družbene klime, od odnosa zdravstvenih delavcev in njihovih strokovnih sodelavcev do izvajanja storitev in razumevanja problemov na tem področju. Socialne razsežnosti varovanja reproduktivnega zdravja žensk se kažejo pri uresničevanju temeljnih človekovih pravic v vsem življenjskem obdobju (svobodno odločanje o rojstvu otrok, varovanje pred spolno prenosljivimi in rakastimi obolenji in varovanje v menopavznem obdobju). Empirični del je analiza desetih intervjujev žensk z večjim tveganjem na področju reproduktivnega zdravja v obdobju nosečnosti in po porodu, ki so bile v socialni stiski ali so bile že daljše obdobje socialno ogrožene, vendar do poroda niso iskale nobene pomoči. Razgovori so potekali na ginekološki kliniki v Ljubljani ob psihosocialni intervenciji. Ugotovitvam kvalitativne analize sledi povezava ugotovitev s širšo teorijo in metodološko refleksijo.

Ključne besede: načrtovanje družine, rodnost, kontracepcija, kakovost življenja, socialna izolacija.

Barbara Kopal, Suzana Oreški

ZAPOSLEJIVOST IN ZAPOSLOVANJE OSEB S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

Mag. Barbara Kopal je višja raziskovalka na Inštitutu RS za socialno varstvo. Suzana Oreški, univ. dipl. soc. del., je zaposlena v društvu Altra – Odbor za novosti v duševnem zdravju in je študentka doktorskega študija na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Na podlagi raziskave o socialni in ekonomski izključenosti ranljivih skupin, ki jo je v letu 2003 financiralo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, lahko o položaju oseb s težavami v duševnem

zdravju na trgu dela rečemo, da je problematičen. Prispevek, ki temelji pretežno na rezultatih omenjene raziskave, poskuša osvetliti problematiko zaposljivosti oseb s težavami v duševnem zdravju, in sicer z vidika oseb s težavami v duševnem zdravju in z vidika strokovnjakov in prostovoljcev, ki se ukvarjajo s pomočjo pri zaposlovanju in večanjem zaposljivosti (strokovni delavci in sodelavci centrov za socialno delo, svetovalci uradov za delo, predstavniki nekaterih nevladnih organizacij). Prispevek predstavi primer dobre prakse programa delovnega vključevanja oseb s težavami v duševnem zdravju, ki ga izvaja društvo Altra.

Ključne besede: osebe s težavami v duševnem zdravju, zaposljivost, programi zaposlovanja.

Žarko Tepavčević

PRIZADEVANJE ZA ENAKOPRAVNOST OBEH SPOLOV

Mag. Žarko Tepavčević, univ. dipl. soc. del., je višji svetovalac na področju družine na centru za socialno delo Ljubljana - Šiška.

Demokratske spremembe v sodobni družbi in družini počasi, a nezadržno postajajo stvarnost. Vendar je diskriminiranost žensk še vedno prisotna v vseh segmentih družbenega dogajanja, tako pri nas kot v svetu. Odprava vseh oblik diskriminacije žensk je postala pomembno področje mednarodne zakonodaje. Samo družbena hotenja, četudi podprta z zakonodajo (mednarodne deklaracije, priporočila, konvencije itn.), ne peljejo dovolj hitro v pričakovane spremembe v družbi. Še vedno se srečujemo s tradicionalnimi androcentričnimi normami, predsodki in stereotipi, ki se kažejo v sporazumevanju med spoloma, v neenakosti spolov in v delitvi vlog v zakonski zvezi ali izvenzakonski skupnosti, družini in družbi. Za bistvene premike je potrebno daljše obdobje in hkratna organizirana dejavnost družbe na vseh področjih. Pri tem imajo moški velik in pomemben delež in počasi spoznavajo, da je tudi zanje nujna enakovredna udeležba žensk v poslovnem, družbenem in družinskem življenju. Enakopravnost med spoloma se začne v družini in iz nje prenaša v celotno družbo. Enako se tudi pozitivni premiki v družbi prenašajo na odnose v družini. S tem nastaja nova kultura odnosov med spoloma in izginjajo stare tradicionalne vloge.

Ključne besede: diskriminacija žensk, enake možnosti, mednarodna prizadevanja.